

Martina Kuzmić
Zagreb

GLAGOLSKI SUSTAV ZLARINSKOGA GOVORA

UDK: 811.163.42'367.625
(497.5 Zlarin)

Rad primljen za tisak 25.11.2004.

Čakavska rič, Split, 2004., br. 2

Izvorni znanstveni članak

Original scientific paper

Recenzenti: Josip Lisac i Joško Božanić

U radu se na temelju terenskih istraživanja i literature daje pregled glagolskih oblika čakavskoga ikavskog govora mjesta Zlarina kraj Šibenika.

Ključne riječi: *Zlarin, glagolski oblici*

1. Uvod

Jezični sustav govora Zlarina ima jedanaest glagolskih oblika, i to: šest jednostavnih (infinitiv, prezent, imperativ, glagolski pridjev radni, glagolski pridjev trpni i glagolski prilog sadašnji) i pet složenih (perfekt, futur I., futur II., kondicional sadašnji i kondicional prošli).

Opis glagolskoga sustava zlarinskoga govora temelji se na podacima iz *Upitnika za Hrvatski jezični atlas* i iz literature (Finka, 1982 : 203–215; Šimunović, 1983 : 132–141). Ovaj je rad nastavak i proširenje rada iste autorice: *Fonološki sustav govora Zlarina, Rasprave Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje*, 29, Zagreb, 2003., 33–47, u kojem se opisuje samoglasnički, suglasnički i prozodijski sustav čakavskoga ikavskog govora mjesta Zlarina kraj Šibenika. Radi cjelovitijeg prikaza zlarinskoga govora odlučila sam zadrijeti u morfologiju glagola. Ovaj će rad prikazati koliko se starih osobina čuva u glagolskim oblicima zlarinskoga govora.

¹ U suglasničkom inventaru postoje šumnici *í (<*r')* i *č (<*č)*. Kratkosilazni naglasak bilježit ću znakom ' u mojim primjerima, a u citatima znakom `.

2. Infinitiv

Infinitivu se dodaju nastavci *-ti* i *-íi*, npr. *voziti, pīsāti; síti* ‘sjeći’, *ūíi*.¹

Iza modalnih glagola dolazi apokopirani infinitiv, npr. “...*tōte cřkva ne mōre nřkako bīt.*” (Šimunović, Olesch, 1983 : 133), “*Sprēmāju se za pirovāne, a svēga ĩmaju pirovāt.*” (isto : 133), “...*mōraš mi dāt ōnu golubřcu.*” (isto : 137), “...*jā ću ĩn se jāvřt ozgōr.*” (isto : 138), “...*kakō će mu otvorřt.*” (isto : 140), “...*nřsū ga třli prřmřt u křću.*” (isto : 140), “*A sa(d) křće ju vazēst?*” (isto : 141).

Na infinitivni nastavak vjerojatno su utjecali štokavski govori iz šibenskoga zaleđa ili književni jezik. Glagoli dobivaju u infinitivu nastavak *-ti* i *-íi* i ako osnova završava samoglasnikom i ako završava suglasnikom, npr. *viditi, kopāti, donřti, umřiti; sēsti se, trēsti; rasřti, otřti; vrři* ‘staviti, metnuti’.²

Složenice od glagola *iti* ‘ići’ u infinitivu završavaju na *-ti*, npr. *nājti, dōjti, izājti* (ali *otřti*).

Glagol *brigati* ‘brinuti’ pripada 1. razredu V. vrste.

Supin je sačuvan u nekoliko relikata uz glagole kretanja, npr. *spāt, glēdat*.

3. Present

U prezentu se razlikuju tri osnovne paradigme: 1. *-an, -a*, npr. *sañān* || *snřvān, prpovřdān* || *prřćān, ćekān, znān, dān; imā, kópā, jesā, nisā*; 2. *-(j)en, -(j)e*, npr. *vėrujen, snřjen, ĩden*; 3. *-in, -j*, npr. *pāřtřn, vidřn, žmřřn, govōřn, vólřn, jėžin se, zapovřdřn, ĩslřn, vōdřn, trpřn; řřvj*. U zlarinskome govoru “postoji mogućnost da se *-n* (< *n, m*) u zatvorenom slogu, tj. u poziciji samoglasnik + *-n|-m*, samoglasnik + *-n|-m* + suglasnik, ostvaruje s prethodnim vokalom kao nazalizirana varijanta tog vokala.” (Đidara, 2003 : 35). Present pom. gl. *biti* u 1. l. jd. glasi *jesā*, a u niječnome obliku *nisā*.³ Prezentski nastavci u zlarinskome govoru jesu:

1. l. jd. <i>-n</i>	1. l. mn. <i>-mo</i>
2. l. jd. <i>-ř</i>	2. l. mn. <i>-te</i>
3. l. jd. <i>-ǫ</i>	3. l. mn. <i>-u, -ju</i> .

Za 1. l. jd. prez. karakterističan je nastavak *-n*. “U zatvorenom slogu ispred *-n* || *-m* dolazi do prijelaza *ē* → *ī*, npr. 1. l. jd. prez. *gredřn* | *grřn, zovřn,...*” (Đidara, 2003 : 35). Takvi su primjeri *grřn ća* ‘odlazim’, *poznāřjin* ‘poznajem’, *izājřin, samėlřn*.

U 1. l. jd. prezenta stari završetak *-u* (< **-q*) ćuva se samo kod glagola *titi* ‘htjeti’ i *mōti*, npr. *mōgu, ne mōgu, ōřu, nēřu* ili u nenaglašenom obliku *řu*. Kod glagola *mōti* dolazi do paralelnoga ostvaraja sa *-u* i *-n*, npr. *mōgu* i *mōřn*.

U 2. l. jd. prez. nastavak je *-ř*, npr. *ćekāř, mōřāř, znāř, dāř; ĩdeř* || *grēř, óćeř, postāneř, ũdreř, ćujeř; zažėlřř, vōdřř, rādiř*.

² Detaljnije o infinitivnoj osnovi v. Barić, ... 1997 : 234.

³ U ovome se članku navode sljedeće kratice glagolskih kategorija: gl. – glagol, glagolski, l. – lice, jd. – jednina, mn. – množina, m. r. – muški rod, ž. r. – ženski rod, s. r. – srednji rod, inf. – infinitiv, prez. – present, imp. – imperativ, pf. – perfekt, impf. – imperfekt, aor. – aorist, prid. rad. – pridjev radni, prid. trp. – pridjev trpni, pril. s. – prilog sadašnji, fut. I. – futur prvi, fut. II. – futur drugi, kon. s. – kondicional sadašnji, kon. p. – kondicional prošli.

U 3. l. jd. prez. nastavak je -ø, npr. *pívā, kúxā se, dobīva, zijā* 'zijeva', *plúcā* 'pljuje', *tapā, púšta, zapišīvā* 'zapisuje' (analogijom prema infinitivu), *xitā, bāca, dumbā* 'dube', *tkā* (inf. *tkāti*), *móta; perē, tūče* 'kuje', *žđerē, údrē* (inf. *udriti*), *ispečē, potēže, móre* 'može', *méfē, umire, rēste* 'raste', *otrújē, kupúje, pròlijē, sakrúje, lājē, šíje, obeťāje; gorī, promīni, vrīdi, rādi, vózi, spī, izlázi, bižī, nósī, blejī, dažī* 'kiši', *grmī*.

U 1. l. mn. nastavak je -mo, npr. *tírāmo, sūmňamo, ostāvlāmo, glédāmo, znāmo; vřžēmo* 'stavimo', *dovedēmo, perēmo, prostīremo, trēsēmo, strīžemo, pletēmo, nēlēmo, dājemo, pijēmo, síjēmo, žánēmo* (inf. *žėti*); *lomīmo, brojīmo, razúmīmo, nósīmo, sūšīmo, dīlīmo, xrānīmo*.

U 2. l. mn. prez. nastavak je -te, npr. *parlāte* 'govorite', *íakúlāte; grēte, řdete* 'jedete'; *govórīte, svřrite* || *zvřđēte* 'zviždite', *sidīte, klēčīte*.

U 3. l. mn. prez. nastavci su -u (umjesto -e) i -ju, npr. *držū, nósū, razúmū, šūtu* || *mučū, držū, pūstu, ištu, lúbū, kunū* 'psuju', *lėgnu, letū, gónu, zovū, se šētu* (po 2. razredu V. vrste); *dāju, razgovārāju, cicaju, ígrāju, čúvāju, tkāju, rúgāju, poštvāju, prīčaju, kúkaju, pívaju*. "U srednjem je dijelu čakavskog područja prevladao nastavak *u* osim u 1. razredu V. vrste gdje je *ju* (npr. Zlarin *mīslū, spū, zdrijāju...*)." (Menac-Mihalić, 1989 : 84). Dakle, u 3. l. mn. prez. prevladao je nastavak -u, osim glagola s prez. osnovom na -a koji imaju nastavak -ju.

U zlarinskome govoru prezentska je osnova izjednačena u svim licima, tako da analogijom prema ostalim prezentskim oblicima *č* i *ž* dolaze i u 3. l. mn. prez., npr. *sīču* 'sijeku', *pečū, rēču, móžu*. (v. Menac-Mihalić, 1989 : 85 i Finka, Šojat, 1968 : 112). "Držimo da je restitucija starijeg stanja s velarima u stvari inovacija po štokavskom uzoru, a da joj je prethodilo stanje u kojem je u 3. l. pl. bila redovita fonetska analogija prema ostalim licima, tj. s alternacijom velara u palatale." (Finka, Šojat, 1968 : 112).

Prezent gl. *titi* 'htjeti' glasi: *ófu, ófeš, ófe, ófemo, ófete, ófe*.

4. Imperfekt i aorist

Imperfekt i aorist iščeznuli su kao kategorija. Jedini su ostaci imperfekta oblici glagola *biti*. Oblik je imperfekta glagola *biti* za 3. l. jd. *biše*, a za 1. l. mn. *bišemo*. "Čakavnost se zlarinskoga govora snažno potvrđuje i modificiranim imperfekatskim oblicima glagola *biti*, u modalnom značenju: *bīšin jā dōjti u skūlu pa bi znāla, bīšeš tī dōjti..., bīše ūn dōjti..., bīšemo mī dōjti..., bīšete vī dōjti..., bīšu ōni dōjti...*" (Finka, 1980 : 212). "S pomoću imperfekta glagola *biti* i infinitiva tvori se način za izražavanje da je nešto valjalo ili se moglo učiniti u prošlosti: *bīšete dōč, po bite vřdili...*" (Šimunović, 1977 : 48).

Aorist više nije živa kategorija, a javlja se samo u reliktima, obično u 3. l. jd. "u živu pripovijedanju prošlih događaja" (Šimunović, 1977 : 49), npr. "*Ka(d) dōšli na mōre, otvōri se vřlika jāma*." (Šimunović, Olesch, 1983 : 136).

5. Perfekt

Perfekt se tvori od nenaglašenoga oblika prez. pom. gl. *biti* i gl. prid. rad., npr. 1. l. jd. *šētā san, san vidija, san óbeća, san trāžija, san čūla, san dāla, san rēkla, san se udāla, san govōrila*; 2. l. jd. *si rēka, si ispāšija, si pričāla, si povřdāla*; 3. l. jd. *je bija, je pošā, je*

posikā, nakrcā je, je poslā, je učinja, je zavrija, je spāšija, je zarobija, je rādija, je nadārija, je pričāla, je odabrāla, je prošlā, je otišla, je naučila, je prodāla, je pīšalo, je učinilo, je došlo, je našlō; 1. l. mn. *nīsmo krēle* 'krale'; 3. l. mn. *su dizali, su zvāli, su uxtili, nīsu mōgli, nīsu tili, su imāle, su ostāle*. U upitnim oblicima perfekta može biti naglašen dugi oblik prezenta pom. gl. *biti*, npr. "*Jēste rēkli?*" (Šimunović, Olesch, 1983 : 133).

U perfektu se u pripovjedačkom diskursu ispuštaju oblici pom. gl. *biti*, npr. "*Čovīk imā brōd...*" (Šimunović, Olesch, 1983 : 133), "*Ka(d) dōšli na mōre...*" (isto : 136), "*On stāpa se křstī.*" (isto : 138).

U zlarinskome govoru umjesto pluskvamperfekta prevladava tvorba s perfektom.

6. Glagolski prilog sadašnji

Gl. pril. s. tvori se od osnove, prvoga sufiksa *-e*, npr. *govorēti, držēti, xodēti, nosēti, visēti; -ju*, npr. *skalājūti* 'silazeći' i drugoga sufiksa *-ti*. U tim je glagolima u 3. l. mn. prez. nastavak *-u* (v. t. 3.). Gl. pril. s. u zlarinskome govoru više nije živa kategorija i sačuvao se tek u tragovima, i to samo kod nesvršenih glagola.

7. Glagolski pridjevi

U govoru se čuvaju gl. prid. rad. i gl. prid. trp. Gl. prid. rad. tvori se od infinitivne osnove, sufiksa *-l* i nastavaka za rod i broj: *-o, -a, -o, -i, -e, -a*.

Gl. prid. rad. u m. r. na mjestu nekadašnjega krajnjeg *-l* redovito ima *-ja* u svim glagolima kojima osnova ne završava na *-a*, npr. *bija, bunija, učinja, utopija, zavrija, vidija, pūstija, uxūtija* 'uhvatio', *sidiija, oženija se, izija, volija, počēja, ismočija se, zaborāvija, svidočija, tija* 'htio', *čuja*. Naglasak na samoglasniku ispred *-ja < -l* uvijek je kratkosilazni ('). (v. Đidara, 2003 : 46). O vokalizaciji dočetnoga *-l* Finka piše: "U govorima u blizini štokavskih dijalekata i pod štokavskim utjecajem krajnje se *-l* iz glagolskoga pridjeva radnog (u muškom rodu) ponegdje vokaliziralo: najčešći je rezultat vokal *-a*, s uklanjanjem hijata upravo *-ja*, npr. *vidija, uzeja...*" (Finka, 1971 : 58).

Kod glagola kojima osnova u gl. prid. rad. završava na *-a* nije se u m. r. sačuvao poseban nastavak, ali je ostavio trag u tome što je to *-a*, koje je nastalo kontrakcijom *a + (j)a*, obično dugo (naglašeno ili nenaglašeno) i zatvoreno ili barem zatvoreno, dakle naknadno pokraćeno, npr. *držā, mefā* 'metao', *napīsā, pā, imā, poslā, čitā, mōgā, dīgā* (uz *dignija*), *izāšā, pēkā, kúpovā, dárovā, prpovīdā; légā, pōšā, posikā, dōšā, rēka, jāuka, čekā*. Ima primjera u kojima je *-a* srednje, kratko i nenaglašeno, npr. *obēta, naša, izāša, iša, šuška, ūmra, češla, utēka* 'pobjegao', *pobiga, triba, dřča* 'drhtao'. "Govori sa \emptyset na mjestu *l* (u glagola s osnovom na *a*), sa *ja* na tom mjestu (u glagola na ostale vokale) nalaze se između prve dvije grupe govora, a to znači šibensko otočje..." (Menac-Mihalić, 1989 : 96).

Gl. prid. rad. se u glagola kojima osnova završava na *-r* tvori od prezentske osnove s nastavkom *-a*, npr. *ūmra*.

Glagoli II. vrste (v. Barić i dr., 1997 : 256–257) na mjestu infiksa *-nu-* imaju infiks *-ni-* u gl. prid. rad. i u drugim oblicima u kojima se pojavljuje, npr. *ušīpnija, dīgnija, xitnija, xītnila, zaxitnija, sagnija se, poginja*.

Gl. prid. rad. služi za tvorbu perfekta, futura II., kondicionala I. i kondicionala II.

Čuva se nekadašnja razlika između naglasaka m. r. i naglasaka ž. r., npr. *dónija – donīla, bīja – bīla, počēja – počēla*.

Optativ se izriče glagolskim pridjevom radnim, npr. "...sačūvā te o(d) svākōga zlá." (Šimunović, Olesch, 1983 : 139).

Gl. prid. trp. tvori se od infinitivne ili prezentske osnove, sufikasa *-en, -n, -t, -jen* i *-ven* i nastavaka za rod i broj: *-ø, -a, -o, -i, -e, -a*. Uz infinitivnu osnovu idu sufiksi *-n, -t, -jen* i *-ven*, npr. *držāna, držāno, istirāno, zakūxāno; záklēta, sákritno* 'skriveno'; *prbijēna; xrañivēna, prolivēna, požñevēna, satravēna*. Uz prezentsku osnovu ide sufiks *-en*, npr. *donēsen, donesēna, donesēno, spāšen* (s jotacijom *s + j > š*), *pūštin, istučin* || *prbīn* (s prijelazom *ē > ī* ispred *-n*), *istučēna, istresēna, pečēna, odsičēna, pomuzēna, pomuzēno, ispletēna, xrañeno, učīñeno*.

8. Imperativ

Imperativ se tvori od prezentske osnove, sufiksa za tvorbu imperativa (*-i, -j, -ø*) i nastavka za lice i broj, i to: za 2. l. jd. *-ø*, za 1. l. mn. *-mo*, za 2. l. mn. *-te*. U 3. l. jd. i mn. upotrebljava se opisni imperativ, tj. čestica *neká* || *nek + prezent*, npr. *neká dojdē, neká vidu, neká spāsu, neká otvōru*.

Sufiks *-i* imaju glagoli kojima osnova završava na suglasnik (osim *j*), npr. *vidi, vidite, šūti* || *mūči, drži, zadržite, vāzmi, vazmite, izājdi, drčī, pečī, pečite, požēni, sēdite, govōri, bēži, vodi, stāni, krsti se, spāsi, pūšti, otvōri, lēzī, odñēsi, rēci*.

Sufiks *-j* imaju glagoli s prezentskom osnovom na *-a*, npr. *poglēdāj, dāj, dājte, pripovīdaj, ukrcāj, sačuvaj, prikršīvaj* i s prez. osnovom na *-j*, npr. *kupūj, kupūjite, čūjite* (gl. 7. razreda I. vrste), *sīj, sījite* (gl. 4. razreda V. vrste), *izbrōj* (gl. IV. vrste).

Neki glagoli u imperativu gube dočeto *-i*, npr. *ostrīž* i *biž* (uz *bēži*).

Sačuvali su se imperativni oblici od nekadašnjih atematskih glagola, npr. *vidī, ī 'jedi', īte*. U imperativu gl. *īsti* 'jesti' došlo je do redukcije završnoga *-j*, npr. *ī 2. jd., īte 2. mn.*

Često je u imperativu provedena prva palatalizacija u glagola kojima osnova završava na velar, analogijom prema prezentskim oblicima, npr. *pečī 2. jd., pečite 2. mn.* Druga je palatalizacija provedena u *rēci*.

Za nukanje i poticanje upotrebljavaju se oblici *ājde* i *ājmo*. Neki prezentski oblici mogu zamijeniti imperativ u njegovoj zapovjednoj funkciji, npr. "...mōra da rādiš svē štō ti jā zapovīdīn.", "...mōraš se oženīti š ññn." (Šimunović, Olesch, 1983 : 136).

Alternacija *d : ø* prisutna je u imperativnoj paradigmi u *xōdi, xōmo, xōte*.

9. Kondicional sadašnji i prošli

Kondicional sadašnji tvori se od gl. prid. rad. i posebnoga oblika glagola *biti* za kondicional (*bi, bimo, bite*). Kon. s. morfološki je pojednostavljen. Oblici glagola *biti* za 1., 2., 3. l. jd. i 3. l. mn. izjednačili su se u *bi*, a u 1. l. mn. paralelno supostoje dva oblika – *bi, bimo*, npr. *mi bi dōšli, mi bimo rékli* (Šimunović, Olesch, 1983 : 138). U 2. l. mn. oblik je *bite*. (v. Finka, 1980 : 212 i Đidara, 2003 : 46). Dakle, postoji tendencija da se za sva lica unifomira oblik *bi*.

U građi su zabilježeni sljedeći primjeri kon. s.: 1. l. jd. *bi dōšā, bi želila, nē bi povīdāla*;

2. 1. jd. *bi zamolila, bi plātija, bi kupija*; 3. 1. jd. *bi prōdā*; 2. 1. mn. *bi dōšli*; 3. 1. mn. *bi zvāli*.

Kondicional prošli zabilježen je samo u primjeru "Tāmo bi ga bīja ü more ödnija i utopīja." (Šimunović, Olesch, 1983 : 138). Tvori se od kon. s. pom. gl. *bīti* i prid. rad. glavnoga glagola.

10. Futur I. i II.

Futur I. tvori se od nenaglašenoga oblika prez. pom. gl. *tīti* 'htjeti' i infinitiva, npr. 1. 1. jd. *fu dōjti, fu pr(i)žīviti, fu nadārit, fu pričāti, fu uzjāxati, fu se jāviti*; 2. 1. jd. *feš imāti, feš dāti, feš se iskrčāti*; 3. 1. jd. i mn. *fe biti, fe se prikāzāti, fe pr(i)nīti, fe dovēsti, fe pītāti, fe pōjti, fe raskrstiti*; 1. 1. mn. *femo prežīviti*. Ovo su uobičajeni primjeri u kojima se oblici pom. gl. *tīti* upotrebljavaju u ortotoničkoj poziciji.

Kada inf. stoji ispred pom. gl. *tīti*, nenaglašeni oblici pom. gl. *tīti* dodaju se direktno na infinitivnu osnovu s kojom čine jednu izgovornu cjelinu, npr. *poslušāfu, dāfu, nadārifu, povīdāfu, bīte, vidīte*. Glagoli na *-ti* tvore fut. I. tako da se nenaglašeni oblici glagola *tīti* dodaju na neokrnjeni infinitiv, npr. *rēfi fu*.

Futur II. tvori se od trenutnoga prez. pom. gl. *bīti* i prid. rad. ili infinitiva glavnoga glagola. U zlarinskome govoru supostoje obje moguće tvorbe fut. II., npr. "...kad būdu ü poje hodīli..." (Šimunović, Olesch, 1983 : 138), "... ako mi būdu vērovati..." (isto : 132), "Kad te būde pītāti..." (isto : 136). Pritom je *būdem* + infinitiv fut. II., a *būde* + *l*-participij futur za prošlost.

11. Zaključak

U zlarinskome govoru čuvaju se sljedeći gl. oblici: infinitiv, prezent, perfekt, glagolski prilog sadašnji, glagolski pridjev radni i trpni, imperativ, kondicional sadašnji i prošli, futur I. i II. U odnosu na druge čakavske govore inventar je glagolskih oblika umanjen za: imperfekt, aorist, pluskvamperfekt i glagolski prilog prošli.

Infinitivu se dodaju nastavci *-ti* i *-fi*. Apokopirani infinitiv dolazi uz modalne glagole. Prezent se tvori od prezentske osnove i nastavaka *-n, -š, -ø, -mo, -te, -u* || *-ju*. Nastavak *-u* u 1. 1. jd. prez. imaju samo glagoli *ōfu* i *mōgu*. Imperfekt i aorist nisu više žive kategorije. Jedini trag imperfekta sačuvan je u oblicima glagola *bīti* za 3. 1. jd. *bīše* i 1. 1. mn. *bīšemo*. Aorist se javlja samo u živom pripovijedanju prošlih događaja. Perfekt se tvori od nenaglašenoga prezenta pom. gl. *bīti* i gl. prid. rad. Umjesto pluskvamperfekta prevladava tvorba s perfektom. Gl. pril. tvori se od osnove na koju se dodaju sufiksi *-e* i *-fi*. Sačuvao se samo u tragovima kod nesvršenih glagola. Gl. prid. rad. tvori se od infinitivne osnove, sufiksa *-l* i nastavaka *-ø, -a, -o, -i, -e, -a*. Glagoli s osnovom koja ne završava na *-a* imaju *-ja* (< *-l*) u gl. prid. rad., a gl. s osnovom na *-a* imaju *-ā* (< *a* + (*ja*) kontrakcijom). Optativ se izriče gl. prid. radnim. Gl. prid. trp. tvori se od infinitivne ili prezentske osnove, sufikasa *-en, -n, -t, -jen* i *-ven* i nastavaka *-ø, -a, -o, -i, -e, -a*. Imperativ se tvori od prezentske osnove, sufikasa *-i, -j, -ø* i nastavaka *-ø, -mo, -te*. U 3. 1. jd. i mn. imp. se tvori opisno, tj. pomoću čestice *nekā* + prezent. Kon. s. tvori se od gl. prid. rad. i posebnoga oblika gl. *bīti* za kondicional (*bī, bīmo, bīte*). Kon. p. tvori se od kon. s. pom. gl. *bīti* i prid. rad. glavnoga glagola. Fut. I. tvori se od nesvršenoga oblika prez. pom. gl. *tīti* i infinitiva, a fut. II. od

trenutnoga prez. pom. gl. *biti* i prid. rad. ili inf.

Glagolski sustav zlarinskoga mjesnog govora slika je autohtonoga čakavskog govora.

LITERATURA

- Barić i dr., *Hrvatska gramatika*, Zagreb, 1997.
- Đidara, M., Fonološki sustav govora Zlarina, *Rasprave Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje*, 29, Zagreb, 2003., 33–47.
- Finka, B., Čakavsko narječje, *Čakavska rič*, 1, Split, 1971., 11–71.
- Finka, B., O zlarinskom govoru, *Narodna umjetnost*, 17, Godišnjak Zavoda za istraživanje folkloru IFF, Zagreb, 1980., 203–215.
- Finka, B., Šojat, A., Govor otoka Žirja, *Rasprave Instituta za jezik*, 1, Zagreb, 1968., 121–220.
- Hozjan, S., Govor Krasa na otoku Krku (glagolski oblici), *Rasprave Zavoda za hrvatski jezik*, 19, Zagreb, 1993., 113–125.
- Kursar, A., Zabilješke o govoru u Šepurini na otoku Prviću, *Čakavska rič*, 2, Split, 1972., 113–154.
- Menac-Mihalić, M., Glagolski oblici u čakavskom narječju i u hrvatskom književnom jeziku, *Filologija*, 17, Zagreb, 1989., 81–108.
- Šimunović, P., Čakavština srednjodalmatinskih otoka, *Čakavska rič*, 1, Split, 1977., 5–62 + karta.
- Šimunović, P., Olesch, R., *Čakavisch-deutsches Lexicon*. III. Teil. Čakavishe Texte, Slavistische Forschungen 25/3, Böhlau – Verlag, Köln – Wien, 1983., 130–141.

SAŽETAK

U radu se analiziraju glavne morfološke značajke glagolskih oblika govora Zlarina kraj Šibenika na temelju literature i terenskih bilježaka iz g. 2002.

IL SISTEMA VERBALE DELLA PARLATA DI ZLARIN

Riassunto

Nello studio si analizzano le principali caratteristiche morfologiche delle forme verbali della parlata del paese di Zlarin nei pressi di Šibenik sulla base della letteratura e delle annotazioni sul terreno dell'anno 2002.

THE VERBAL SYSTEM OF THE VERNACULAR OF ZLARIN

S u m m a r y

The work analyses main morphologic characteristics of verbal forms of the vernacular of Zlarin near Šibenik, based on literature and site annotations from 2002.

Ključne riječi: *Zlarin, glagolski oblici*

Podaci o autoru:

Martina Kuzmić (Zagreb, 1976.), profesor hrvatskoga jezika i književnosti, asistentica na projektu *Hrvatski jezični atlas* u Institutu za hrvatski jezik i jezikoslovlje, Jurjevska 31/Ia, 10 000 Zagreb; kućna adresa: Zeleni dol 17, 10 000 Zagreb.